

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2623/2021
01.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији су пуномоћници Небојша Радовић и Ивана Цуцић Петровић, адвокати из ..., против туженог „JIWAY Software Company“ д.о.о. из Новог Сада, чији је пуномоћник Срђан Поповић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћању на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2630/20 од 26.05.2021. године, у седници већа одржаној 01.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2630/20 од 26.05.2021. године, у ставу другом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1879/18 од 10.07.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев. Ставом другим изреке, поништено је решење туженог (без деловодног броја) од 15.08.2018. године, којим је тужили отказан уговор о раду (без деловодног броја) од ...2018. године, као незаконито. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужилу врати на рад. Ставом четвртим изреке, одбачена је тужба тужиле у делу којим је тражила да се обавезе тужени да је распореди на одговарајуће послове у складу са њеном стручном спремом и радним искуством. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 127.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2630/20 од 26.05.2021. године, утврђено је да је жалба тужиле повучена, а жалба туженог је одбијена као неоснована и првостепена пресуда у усвајајућем делу потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити има битних повреда одредаба парничног поступка на које се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је засновала радни однос код туженог уговором о раду на одређено време за период од 15.01.2018. године до 15.04.2018. године за обављање послова „...“. Изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места код туженог од 15.01.2018. године, систематизовано је ново радно место „...“ (за 1 извршиоца), за које су били прописани исти услови, степен стручне спреме и опис послова као и за послове „...“ (предвиђено 15 извршилаца), с тим да „...“ обавља још и надзор, усмеравање и координацију рада ... Тужила је дана 16.04.2018. године са туженим закључила уговор о раду на неодређено време ради обављања послова „...“. Након тога, Изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места од 30.08.2018. године, радно место „...“ је брисано, а тужиљи због укидања радног места отказан уговор о раду оспореним решењем од 15.08.2018. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је оспорено решење незаконито и исто поништили. Наиме, судови сматрају да је тужени могао након укидања радног места „...“ да тужиљу распореди на послове „...“, који одговарају њеној стручној спреми и које је тужила већ обављала, јер су на тим пословима постојала упражњена места, за која је по правилнику било предвиђено 15 извршилаца, а било је распоређено осам. Такође, према ставу судова наведени Правилник о изменама и допунама правилника о унутрашњој организацији и систематизацији од 30.08.2018. године, није могао да послужи као законит основ за доношење решења о отказу уговора о раду од 15.08.2018. године, с обзиром да још није био објављен, нити је ступио на снагу у тренутку када је оспорено решење донето.

Према становишту Врховног касационог суда, неосновано се у ревизији туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 75/14), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Према наведеној норми, послодавац може да уведе технолошке, економске и организационе промене, а ако њихова примена буде захтевала смањење или укидање одређених послова, мора доћи и до престанка радног односа запослених који су их обављали. Међутим, да би отказ био законит, потребно је да је послодавац спровео прописану процедуру, као и да је за радом одређеног запосленог престала потреба у објективном смислу, односно да је за обављањем послова на које је запослени био распоређен престала потреба, а да послодавац није имао могућност да запосленог распореди на друге послове за које он има стручне квалификације и радне

способности. У конкретном случају, тужила је обављала послове „...“ као једини извршилац, а тужени је промену (технолошка, економска или организациона) која је основ за престанак потребе за одређеним послом исказао кроз Правилник о изменама и допунама правилника о систематизацији од 30.08.2018. године, којим је укинута наведено радно место, а тужила остала вишак и оспореним решењем од 15.08.2018. године отказан јој је уговор о раду. Међутим, из чињеничног утврђења произлази да је тужени имао упражњено радно место на које је тужилу могао да распореди, с обзиром на стручну квалификацију и чињеницу да је тужила те послове већ обављала. Такође, тужени није пружио доказ да је наведени правилник (који је послужио као основ за доношење оспореног решења), како би ступио на правну снагу, објавио пре доношења решења о отказу уговора о раду. Дужност објављивања Правилника о организацији и систематизацији послова, као општег акта, прописана је и одредбом члана 196. став 1. Устава Републике Србије, по којем се општи акти објављују пре ступања на снагу, а у смислу става 4. истог члана, ступају на снагу најраније осам дана од дана објављивања, а раније само ако за то постоји оправдани разлог утврђен приликом њиховог доношења.

Имајући у виду наведено, произлази да је у поступку доношења решења о отказу уговора о раду тужилу као вишку (чији послови су укинати) тужени противправно поступао што води оцени незаконитости оспореног решења о отказу. Из ових разлога, не стоје наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Неосновани су наводи ревизије да је тужилу требало досудити накнаду штете уместо враћања на рад код туженог, предвиђену чланом 191. став 7. Закона о раду. Наиме, у конкретном случају, оспорено решење је поништено као незаконито и утврђено да не постоји основ за престанак радног односа (значи исто није поништено из процедуралних разлога, што би евентуално оправдало такву одлуку суда), па је као последица тога правилно обавезан тужени да тужилу врати на рад сходно одредби члана 191. став 1. Закона о раду.

Осталим наводима ревизије се истиче погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, а што не може бити ревизијски разлог, у смислу члана 407. став 2. ЗПП, па је из ових разлога ревизија туженог одбијена и одлучено као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

Одбијен је и захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, јер по овом правном леку није успео, па је донета одлука као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Бисерка Живановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић